

Styrdokument

Datum:
2025-09-23

Diarienummer:
UBN/2025:147

Avgifter inom Utbildningsnämndens område

Kategori	Styrdokumentsuppgifter
Nivå	Utbildningsnämnden
Kategori	Reglerande
Antagen	Kommunfullmäktige den 8 december 2025 § 175
Ikraftträdande	1 januari 2026
Giltig till och med	Tillsvidare
Ansvarig ägare	Utbildningschef

Bakgrund

Enligt kommunallagens (2017:725) 5 kap 1 § p.2 om budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, är utgångspunkten att det är kommunfullmäktige som har rätt att fatta beslut om kommunala avgifter. Nämnden kan dock fatta beslut om den årliga avgiften, om fullmäktige har antagit riktlinjer för avgifterna och om det inte råder någon otydlighet om vilka avgifter som nämnden får ta ut och till vilka nivåer.

Av kommunallagens (2017:725) 2 kap 6 § följer att kommuner och regioner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Vid beräkning av självkostnaderna får alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med.

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska tillämpa Skolverkets maxtaxa, samt att inkomsttakten och den högsta avgiften för maxtaxan som fastställs av Skolverket för respektive år ska gälla för respektive år. I av Kommunfullmäktige beslutade "Avgiftsregler – Förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, och omsorg på obekväm arbetstid" framgår sedan de av Kommunfullmäktige fastställda avgiftsnivåerna för heltidstaxa, reducerad taxa och deltidstaxa.

Förslaget till avgifter för Utbildningsnämndens område innehåller därav inga avgifter för förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid, då de styrs av Skolverkets aktuella maxtaxa och kommunfullmäktiges beslutade avgiftsregler.

Övriga avgifter för utbildningsnämnden nedan är fastställda av kommunfullmäktige och gäller för 2026 och tillsvidare.

Inga övriga avgifter fås tas ut.

Avgift vid ansökan om godkännande för enskild huvudman inom pedagogisk omsorg, förskola och fritidshem

Sedan 1 januari 2019 provas fristående förskolor och fristående friliggande fritidshem utifrån skarpare krav enligt skollagen (2010:800). Den 1 januari 2023 trädde även nya bestämmelser i kraft för enskilda huvudmän som ska bedriva enskild pedagogisk omsorg. Syftet med den skarpare prövningen är att kommunen ska säkerställa att blivande huvudmän har förutsättningar att bedriva en god verksamhet av hög kvalitet. De skarpare kraven innebär att en mer omfattande prövning görs vid ansökan om godkännande. Kommunen har rätt att ta ut en avgift för de kostnader som uppkommer i samband med prövning.

Upplands Väsby kommun tar ut en avgift för att handlägga ansökningar när enskild huvudman vill ha godkänt att bedriva verksamhet inom förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg. (Gäller enbart fristående friliggande fritidshem, inte i befintlig huvudmans skolenhet). Avgift tas också ut vid ansökan om förändring av befintligt tillstånd.

Ansökan provas inte förrän avgift är betald. Vid flera ansökningar tas en avgift ut per ansökan. Avgift tas ut även om ansökan inte beviljas. Avgiften för ansökningar om godkännande att bedriva enskild verksamhet har inget samband med utbildningsnämndens tillsynsuppdrag i övrigt. Avgifter för tillsynsarbete får inte tas ut.

Avgifter – Ansökan om godkännande av enskild huvudman - Förskola, fritidsenhet och pedagogisk omsorg	
Godkännande av ny huvudman för enskild förskole- eller fritidsenhet (nyetablering)	25 000 kronor
Godkännande av ny huvudman för enskild pedagogisk omsorg (nyetablering)	12 500 kronor
Godkännande av ny huvudman för befintlig enskild förskola eller fritidshem.	25 000 kronor
Godkännande av en ny huvudman för befintlig enskild pedagogisk omsorg.	12 500 kronor
Förändring av befintligt tillstånd förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg	12 000 kronor

Avgifter - Förskoleklass, grundskola och övriga obligatoriska skolformer

Utbildningen i de obligatoriska skolformerna ska vara avgiftsfri.

- Eleverna ska ha kostnadsfri tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Med lärverktyg avses utrustning och materiel, förutom böcker, som eleverna behöver för att kunna nå målen för utbildningen.
- Elev som får distansundervisning som särskilt stöd ska ha kostnadsfri tillgång till den tekniska utrustning som behövs för detta.
- Eleverna ska erbjudas näringsriktiga skolmåltider utan avgift. Även elever som får distansundervisning som särskilt stöd (Ex. erbjuda måltidskupong).

Möjliga undantag från avgiftsfrihet:

- Enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleven får förekomma. Ex; färdbiljett med kollektivtrafik eller en entréavgift till ett museum (ej upprepade ggr).
- Avgifter vid skolresor eller liknande under ett läsår, enstaka fall.
- Kostnader ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Aktiviteterna ska vara öppna för alla elever.
- Kostnaden får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar.
- Skollagen (2010:800) samt proposition 2009/10:165, sidan 375.

Avgifter - Förskoleklass, grundskola och övriga obligatoriska skolformer
Enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna får förekomma, ex entréavgift till museum, avgift vid skolresor. Frivillig ersättning från vårdnadshavare (får inte överstiga självkostnad). Aktiviteterna måste vara öppna för alla barn.

Avgifter - Gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

Utgångspunkten är att utbildningen ska vara avgiftsfri. Möjliga undantag från avgiftsfrihet:

- Att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. (ej anpassade gymnasieskola)
- Elevens hemkommun kan besluta om avgiftsfri skolmat.
 - Detta beslut gäller för alla elever folkbokförda i kommunen, både kommunala och fristående skolor inom och utom hemkommunen.
- Vissa elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som får hela utbildningen på distans, kan få stå för en del av kostnaderna.
 - Ex. kostnader för bredbandsuppkoppling och annan teknisk utrustning i form av nödvändig hårdvara som behövs för utbildningens genomförande.
 - Gäller inte elever som får distansundervisning på grund av dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik.
- Skollag (2010:800), gymnasieförordningen 13 kapitlet 4 §, proposition 2019/20:127.

Avgifter –Gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan
--

Ingen avgift får tas ut för skolmaten. Inga övriga avgifter får tas ut.

Avgifter vuxenutbildning/SFI

Utgångspunkten är att vuxenutbildningen ska vara avgiftsfri. Möjliga undantag från avgiftsfrihet:

- Att elever ska införskaffa böcker och andra lärverktyg (ex. skrivmaterial, verktyg, skyddskläder) som eleverna har för eget bruk och får behålla som sin egendom. Kan erbjudas mot en avgift, högst motsvarande anskaffningskostnaden.
- Gäller ej SFI, som utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg. Huvudmannen får besluta att elever ska hålla sig med enstaka egna lärverktyg.
- Skollagens 20 kapitlet 7 §, samt proposition 2009/10:165.

Avgifter - Vuxenutbildning

All kurslitteratur inom kommunal vuxenutbildning bekostas av de studerande Ingen avgift tas ut, då de studerande tillhandahåller denna själva.

En mindre avgift får tas ut för skrivmaterial, verktyg och skyddskläder, av anordnare, högst motsvarande anskaffningskostnaden.

Avgifter SFI

Ingen avgift får tas ut för böcker och andra lärverktyg
